

Kitaabka Yoo'eel iyo Kaniisadda La'odikiya ee Toddobaadka-maalinle Adventist-ka ah - Lambarka Sideedaad

Jeff Pippenger
2025-12-09

Lambarka Siddeedaad

Yuu buu aqoon bari doonaa? Oo yuu garashada cilmiga ka dhigi doonaa? Kuwa caanaha laga gudhiyey oo naasaha laga fogeeyey.

Waayo, qaynuun waa inuu qaynuun dul saarnaadaa, qaynuun qaynuun dul saarnaadaa; sadar waa inuu sadar dul saarnaadaa, sadar sadar dul saarnaadaa; halkan wax yar, halkaanna wax yar; waayo, dibno turunturooda iyo af kale ayuu dadkan kula hadli doonaa. Kuwii uu ku yidhi, Kanu waa nasashada aad kuwa daallan ku nasin kartaan; kanuna waa gargaarka; hase ahaatee ma ay doonayn inay maqlaan.

Laakiinse eraygii Rabbigu wuxuu iyaga u noqday amar dul amar, amar dul amar; sadar dul sadar, sadar dul sadar; halkan wax yar, halkaasna wax yar; si ay u socdaan, oo dib ugu dhacaan, oo u jajabaan, oo dabinka ugu dhacaan, oo loo qabto.

Haddaba maqla erayga Rabbiga, kuwiinna wax quudhsada oo xukuma dadkan Yerusaaalem jooga. Maxaa yeelay waxaad tidhaahdeen, Geeri ayaannu axdi la dhignay, oo She'oolna heshiis ayaannu la galnay; markii karbaashka fatahadda ahu dhex maro, nama soo gaadhi doono; waayo, been ayaannu gabaad ka dhigannay, oo hooska khiyaanadana waannu isku qariday. Sidaas daraaddeed Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, Siyoon waxaan dhex dhigayaa dhagax aasaas u ah, dhagax la tijaabiyey, dhagax gees qaali ah, aasaas sugan; kii rumaystaa ma degdegi doono. Xukunkana waxaan u dhigi doonaa xadhigga cabbirka, xaqnimadana miisaanka qumman; roobdhagaxyaaluhuna wuxuu xaaqi doonaa gabaadka beenta, biyuhuna waxay qarqin doonaan meesha lagu dhuunto. Oo axdigiinna geerida lala dhigtayna waa la burin doonaa, heshiiskiinnana She'ool lala galay ma taagnaan doono; markii karbaashka fatahadda ahu dhex maro, markaas isagaa idin tuman doona. Ishacyaah 28:9–18.

Ragga quudhsada ah ee Yerusaaalem xukuma waa hoggaamiyeyaasha kiniisadda La'odikiya ee Adventist-ka Maalinta Toddobaad, kuwaas oo Ishacyaah dhowr aayadood ka hor u aqoonsaday “sakhraamiintii Efrayim” iyo “taajkii kibirka.” Bentakost Butros wuxuu uga jawaabay kuwii ku andacoonayay in farriinta ay ku dhawaaqayeen niman sakhraansan. Wakhtiga roobka dambe wuxuu ku saabsan yahay farriin run ah iyo farriin been ah oo roobka dambe ah. Farriin Rabbiga ka timaadda mar walba waxay soo saartaa laba nooc oo caabudayaal ah, labada noocna labaduba khamri bay cabbaan. Farriinta la quduusyeyey, ama khamriga la quduusyeyey, waa waxa afka kuwa aan aaminka ahayn laga gooyo ee ku jira Yoo'eel.

Toosa, kuwiinna sakhraamiinta ahow, oo ooya; oo baroorta, kuwiinna khamriga cabba oo dhammow, khamriga cusub aawadiis; waayo, afkiinna waa laga gooyay. Yoo'eel 1:5.

Yo'eel cutubkiisa kowaad, beeraleyda sharka leh ee canabka, oo matalaya kaniisadda La'odikiya ee Adventist-ka Toddobaadka, ayaa la xukumayaa oo lagu cambaaraynayaa iyadoo la xiriirta "khamriga cusub" oo "afkooda laga gooyay." Ilaah wuxuu ka gooyay ama ka reebay daadinta Ruuxa Ilaah ee roobka dambaba, sida ay u matalayaan "qurbaanada cuntada iyo cabbitaanka," beeraleyda sakhraansan ee sharka leh.

Qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii cabbitaankuba waa laga gooyay guriga Rabbiga; wadaaddadii oo ah adeegayaasha Rabbiga way barooranayaan. Beertii way baabba'day, dalkiina wuu barooranayaa; waayo, hadhuudhkii waa baabba'ay, khamrigii cusbaa wuu engegay, saliiddiina way taagdarroowday. Ceebooba, kuwiinna beerreyda ahow; baroorta, kuwiinna geedcanabka tacaalaayow, sarreenka iyo shaciirka aawadood; maxaa yeelay, beergooskii beertu waa baabba'ay. Geedcanabkiina wuu engegay, geedkii berdahana wuu taagdarroowday; geedkii rummaanka, geedkii timirta, iyo geedkii tufaaxaba, xataa geedaha duurka oo dhammu way wada engeegen; maxaa yeelay, farxadu way ka engegtay binu-aadmiga. Isku guntada oo baroorta, kuwiinna wadaaddada ahow; cabaada, kuwiinna adeegayaasha meesha allabariga ahow; kaalaya, habeenka oo dhan jooga idinkoo joonyad qaba, kuwiinna adeegayaasha Ilaahaygay ahow; waayo, qurbaankii hadhuudhka iyo qurbaankii cabbitaanka waa laga celiyey guriga Ilaahiinna. Soon quduus ka dhiga, shir weyn oo qodusan ku baaqa, odayaasha iyo dadka dalka deggan oo dhan ku soo ururiya guriga Rabbiga Ilaahiinna ah, oo Rabbiga u qayshada, Hoog maalintaas aawadeed! waayo, maalintii Rabbigu way dhow dahay, oo waxay u iman doontaa sidii baabbi'in ka timaadda Qaadirka. Sow cuntadii indhahayaga hortooda lagama gooyin, haa, farxaddii iyo rayrayntii guriga Ilaaheenna? Yoo'eel 1:9–16.

Markay "sakhraamiinta reer Efrayim" ee Ishacyaah ku "toosaan" Yoo'eel, xaaladaha ay ku toosayaan waa farriinta roobka dambe—taas oo lagu metelay "khamri cusub." Waxaa laga reebay dadka axdiga ee Ilaah doortay. "Hadhuudhka" ee tuducan ku jira waa eray guud oo loola jeedo badar, Erayga Ilaahna waa Kibista Jannada, oo tuducan dhexdiisana waa la "baabi'iyey."

"Khamriga cusub" waa farriinta runta hadda jirta ee timid 9/11. "Khamriga cusub waa engegay" oo "la gooyay," waayo "khamriga cusub" waxaa garta oo keliya kuwa ku soo noqonaya waddooyinkii "hore" ee Yereyaah; maxaa yeelay farriin "cusub" mar walba waxay waafaqsan tahay farriinta "hore." Ereyga loo tarjumay "engegay" af-Cibriyiga wuxuu ka dhigan yahay "in la ceeboobo."

Kuwa "ceebaysan" waa mawduuc weyn oo ku jira Yoo'eel iyo nebiyada. Kuwa sakhraansan ee Efrayim waxay ka ceebaysan yihiin farriintooda roobka dambe ee been-abuurka ah, taas oo badanaa loogu yeedho farriinta "nabad iyo ammaan." Saddexda astaamood ee hadhuudhka, khamriga cusub, iyo saliidda waxay metelaan farriinta roobka dambe. Roobka dambena waxa kale oo lagu matalaa sida daadinta Ruuxa Quduuska ah.

Shaqada Ruuxa Quduuska ahi waa inuu ku qanciyo dembi, xaqnimo, iyo xukun, waana sidaas isku xigxigta. Erayga Ilaah wuxuu ku qanciya dembi, waxaana lagu metelaa "hadhuudh." Lahaanshaha "khamriga cusub" wuxuu tilmaamayaa kuwa haysta Ruuxa Quduuska ah, kaas oo lagu metelo "roob" iyo weliba "khamri," waayo labadaba "roob" iyo "khamri" si fudud ayaa loo caddayn karaa inay yihiin farriin ama caqiido.

Habase yeeshee, runta ayaan idiin sheegayaa; waxaa idiin roon inaan tago; waayo, haddaan tegin, Gargaarehu idiin iman maayo; laakiin haddaan tago, isaga ayaan idiin soo diri doonaa. Oo markuu yimaado, wuxuu dunida ku canaan doonaa dembi, iyo xaqnimo, iyo xukun; Dembi, maxaa yeelay, ima ay rumaysan; Xaqnimo, maxaa yeelay, waxaan u tegayaa Aabbahay, idinkuna mar dambe ima arki doontaan; Xukun, maxaa yeelay, amiirka dunidan waa la xukumay. Weli waxyaalo badan ayaan idinku leeyahay inaan idiin sheego, laakiin imminka ma qaadi kartaan. Hase ahaatee markii uu yimaado isaga, Ruuxa runta ahu, wuxuu idinku hanuunin doonaa runta oo dhan; waayo, isagu iskama hadli doono; laakiin wixii uu maqlo ayuu ku hadli doonaa; oo wuxuu idiin muujin doonaa waxyaalaha iman doona. Yooxanaa 16:7–13.

“Hadhuudhka” Yoo’eel waa Erayga Ilaah, kaas oo ku qanciya “dembi.” “Xaqnimadu” waxaa lagu muujiyey kuwa bini’aadannimadooda ku xidhay ilahnimada iyagoo maraya farriinta runta hadda jirta ee lagu matalay “khamri” “cusub” (runta hadda jirta ah) (fariin). “Saliiddu” waa astaanta “xukunka,” waayo “xukunka” wuxuu ku salaysan yahay in kuwa la xukumayo ay “saliid” leeyihiin iyo in kale. Hadhuudhka, khamriga cusub, iyo saliidda Yoo’eel waa qancinta dembiga, xaqnimada, iyo xukunka. Dhammaan qaybaha shaqada Ruuxa Quduuska ah ee la xidhiidha daadinta roobka dambe waxay ka kooban yihiin runaha tijaabin doona Adventism-ka La’odikiya, iyagoo ka bilaabanaya 9/11 marka Yoo’eel ku amro iyaga: “Toosa!”

Saddexda astaamood ee farriinta roobka dambe waxay la jaanqaadaan farriimaha saddexda malaa’igood ee Muujintii afar iyo tobnaad, oo “beeralaydu” waa inay “ceeboobaan” halka “kuwa canabka xanaaneeya” ay tahay inay “ooyaan.” Yoo’eel, dadka Ilaah marna ma aha inay ceeboobaan.

Oo waxaad ogaan doontaan inaan dhex joogo Israa’iil, iyo inaan anigu ahay Rabbiga Ilaahiinna ah, oo uusan jirin mid kale; oo dadkayguna weligood ma ay ceeboobi doonaan. Yoo’eel 2:27.

Beeralayda iyo kuwa canabka haga ayaa ceeboobay oo barooranaya, maxaa yeelay farriinta roobka dambe ee been-abuurka ah ee ay soo bandhigaan awood uma laha inay nolol ka dhaliso beertii canabka ahayd ee loo igmaday inay daryeelaan. Adventism-ku wuxuu nebiyaddoodii ka og yahay in loogu yeedhay inay rumoobaan waayo-aragnimada roobka dambe, hase yeeshee midhaha beeraha way engeegen. Way ceeboobeen oo ooyaan, gaar ahaan “sarreenka iyo shaciirka aawadood.” Qurbaanka midhaha ugu horreeya ee “shaciirka” maalintii sarakicidda Masiixa ayaa bilaabay xilligii Bentakostiga, kaas oo ku dhammaaday Bentakostiga iyada oo la keenay qurbaanka midhaha ugu horreeya ee “sarreenka” ee Bentakostiga. Kuwa sakhraansan ee Efrayim way ceeboobeen, maxaa yeelay waxay taagan yihiin dhinaca qaldan ee xilligii Bentakostiga, kaas oo mar kale soo noqnoqda laga bilaabo 9/11 ilaa xeerka Axadda, marka roobka dambe da’ayo.

“Qaar badan ayaa si weyn ugu guul-darraystay inay helaan roobkii hore. Ma ayan helin dhammaan faa’iidooyinkii Ilaah sidaas ugu diyaariyey iyaga. Waxay filayaan in yaraantaas lagu buuxin doono roobka dambe. Marka nimcada ugu hodansan ee ugu faraha badan la shubo, waxay damacsan yihiin inay qalbiyadooda furaan si ay u helaan. Waxay samaynayaan qalad aad u daran. Shaqada uu Ilaah ka bilaabay qalbiga aadanaha isagoo siinaya iftiinkiisa iyo aqoontiisa waa inay si joogto ah u sii socotaa. Qof kastaa waa inuu gartaa baahidiisa gaarka ah.

Qalbigu waa in laga madhiyaa wasakh kasta oo loo nadiifiyaa degganaanshaha Ruuxa. Waxay ahayd qirashada iyo ka-tegidda dembiga, tukasho kulul, iyo inay naftooda Ilaah u quduusyeyyaan, kuwaas oo xertii hore ku diyaariyeen shubashadii Ruuxa Quduuska ah maalintii Bentekoste. Isla shaqadaas, se heer ka sii weyn, waa in hadda la qabtaa. Markaas wakiilka bini'aadamka ahi wuxuu lahaa oo keliya inuu barakada weyddiisto oo uu Rabbiga sugo inuu kaammilo shaqada isaga ku saabsan. Waa Ilaah kan shaqada bilaabay, isaguna wuu dhamaystiri doonaa shaqadiisa, isagoo ka dhigaya aadanaha mid ku dhammaystiran Ciise Masiix. Laakiin waa inaanay jirin dayacaad nimcada uu roobka hore metelo. Keliya kuwa ku socda iftiinka ay haystaan ayaa heli doona iftiin ka sii weyn. Haddaanaynu maalin kasta ku sii horumarayn muujinta wanaagyada Masiixinnimada ee firfircoon, garan mayno muujinta Ruuxa Quduuska ah ee roobka dambe. Waxaa laga yaabaa inuu ku da'ayo qalbiyada nagu wareegsan oo dhan, laakiin innagu ma garan doonno mana heli doonno.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Marka laga eego macnaha khadka ay Sister White ugu yeedho “xilliga Bentakostiga,” “roobkii hore” wuxuu ahaa Masiixa oo ku neefsaday xertii ka dib markii uu ka soo degay kulankiisii samada kaddib markii la sara kiciyey. “Roobkii dambe” ee macnahan ku jira wuxuu ahaa Bentakostiga. Alfa-ga xilliga Bentakostiga dhowr dhibcood ayaa lagu neefsaday xertii, omega-gana xertii lagu neefsaday waxay dunida oo dhan kula hadlayeen carrabbo dab ah. Muujin Ruuxa Quduuska ah ah bilowga iyo dhammaadka. Ilaahnimadu iyada oo farriin loo sii marinayo ayay Ruuxa Quduuska ah ugu gudbinaysaa aadanaha bilowga; dhammaadkana ilaahnimo iyo aadannimo oo midoobay, sida ay u metelaan carrabbada (aadannimo) iyo dabku (Ilaahnimo), iyaga oo farriin loo sii marinayo Ruuxa Quduuska ah ugu gudbinaya aadanaha. Qurbaankii midhaha ugu horreeya ee shaciirka ee bilowga wuxuu la jaanqaadayaa sarakicidda Masiixa, labada kibsood ee sarreenka ah ee qurbaanii midhaha ugu horreeya ee Bentakostigana waxay la jaanqaadayaan Bentakostiga.

Labadaas kibis waa qurbaanka keliya ee ay khamiir ku jirtay, taas oo astaan u ah dembiga. Kibisyada waa la dubay, sidaas darteedna waxay ka dhigan yihiin ka saarista dembiga, hase yeeshee iyagoo adkaynaya runta ah in labada kibis ee la ruxo, kuwaas oo matalayey boqol iyo afartan iyo afar kun, ay ahaayeen rag iyo dumar dembiilayaal ahaa oo dembiyadaas laga nadiifiyey iyada oo loo marayo Rasuulka Axdiga ee ku xusan Malaakii cutubka saddexaad. Sidaas darteed, alfa-ga xilliga Bentakostiga wuxuu metelayey Kibista Samada oo xertiisa wax baraysa, halka oomega-ga xilligaasna ay isla xertiisa ku astaysnaayeen sida laba kibis oo loo qaaday xagga samada. Sidaas darteed, astaanta ilaahnimada iyo dadnimada ee carrabyada dabka ah iyo kor u qaadista qurbaanka la ruxo, taas oo tusaale u ahayd xertu inay farriinta dunida u qaadaan, waxay isu biiraan si ay u caddeeyaan in boqol iyo afartan iyo afar kun loo qaadayo sidii qurbaanno si qumman u metelaya Ciise Masiix, iyo in Ciise Masiix uu metelo in Ilaahnimada oo la midoobtay dadnimadu aysan dembaabin.

Iyadoo ku fashilmaya in la “helo roobkii hore” iyadoo la filayo in “waxa ka maqan” ee “dhammaan faa'iidooyinkii Ilaah” “bixiyey” la socday “roobkii hore” “uu roobka dambe buuxin doono” waa “khalad aad u xun.” Roobkii hore waa “waddooyinkii hore” ee Yeremyaah, kuwaas oo 9/11 lagu aqoonsaday inay yihiin jidka lagu socdo. Waa “khalad aad u xun” sidoo kalena waa dhalanteed

xoog leh oo dadka ku hoggaamiya inay u maleeyaan inay hayaan farriin roobka dambe ah oo dhagax lagu dul dhisay, si ay ugu dambaysta u ogaadaan in farriintoodu ciid lagu dul dhisay.

Butros kama uu xishoonin inuu si toos ah u caddeeyo cidda sakhraansanayd iyo cidda aan sakhraansanayn marka uu metelayey boqol iyo afartan iyo afarta kun intii lagu jiray xilliga roobka dambe. Nebiyadu dhammaantood waxay ka hadlaan maalmaha ugu dambeeya, Yo'eelna wuxuu tilmaamayaa "kuwa sakhraansan ee Efrayim" oo soo toosaya laguna hor keenayo caddayn muuqata oo ah in mudnaantii ay u lahaayeen inay noqdaan dadka ku dhawaaqi lahaa qaylada weyn ee malaa'igta saddexaad iyagoo ku hoos jira xoogga roobka dambe laga qaaday weligeed. Boqol iyo afartan iyo afarta kun waxaa la horumariyaa oo la shaabadeeyaa intii lagu jiray xilliga roobka dambe laga bilaabo 9/11 ilaa sharciga Axadda. Iyagu waa kuwa Raaca Wanka meel kastoo uu tagoba.

Butros xilligii Bentekoste wuxuu matalaa dadkaas ku dhawaaqaya farriinta roobka dambe, taas oo uu ku salaynayo kitaabka Yoo'eel. Yuhuuddii, oo la siiyey masuuliyadda inay ilaaliyaan Bentekoste inta taariikhdooda oo dhan ah, ayaa Butros uga digayay in Bentekostihii ay Bentekoste-yadii hore oo dhammu horay u tilmaamayeen uu hadda rumoobayo. Yuhuuddu, iyagoo ah kuwa sakhraansan ee reer Efrayim, waxay aad ugu sakhraansanaayeen khamriga Baabuloon oo waxay Butros iyo kow iyo tobanka ku eedeeyeen inay sakhraansan yihiin, markii ay soo bandhigayeen farriinta roobka dambe iyagoo ku jira macnaha kitaabka Yoo'eel. Marka kuwa sakhraansan ee reer Efrayim ay "toosaan" aayadda shanaad ee cutubka kowaad ee Yoo'eel, waxaa la horgeeyaa habka imtixaanka ee roobka dambe halkaas oo laba qaybood lagu sameeyo. Habka imtixaanka gudaheeda, qayb baa aqoonsata farriinta roobka dambe, qaybta kalena ma aqoonsato.

"Waa in aynaan sugin roobka dambe. Wuxuu ku soo degayaa kulli kuwa garan doona oo qaadan doona sayaxa iyo roobabka nimcada ee inagu soo da'a. Markaan soo ururinno jajabyada iftiinka, markaan qaddarinno naxariisaha hubaal ah ee Ilaah, kaas oo jecel inaan isaga isku hallayno, markaas ballan kasta waa la oofin doonaa. 'Waayo, sida dhulku u soo bixiyo biqilkiisa, iyo sida beertu u soo bixiso waxyaalaha lagu dhex beeray; sidaas oo kale ayaa Sayidka Rabbiga ahi xaqnimo iyo ammaan uga soo bixin doonaa quruumaha oo dhan hortooda.' Ishacyaah 61:11. Dunida oo dhammu waa inay ka buuxsanto ammaanta Ilaah." The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 984.

"In la garto" waxay ka dhigan tahay "in dib loo xusuusto ama dib loo helo aqoon," waayo farriinta roobka dambe waxaa lagu gartaa taariikho quduus ah oo hore, kuwaas oo sawir ka bixinaya taariikhda roobka dambe. Taariikhdii Butros ee maalintii Bentakostiga waxaa lagu dhex dhigay qaab-dhismeedkii taariikheed ee Yoo'eel soo bandhigay. Qaabkii Yoo'eel iyo dhammaystirkii Butros waxay bixiyaan laba markhaati oo ku saabsan taariikhda Qayladii Habeenbadhkii ee 1844. Saddexdaas markhaati (iyo kuwo kale) waa in "la gartaa" inay yihiin sawirro ka tarjumaya taariikhda, duruufaha, iyo farriinta roobka dambe.

Markii Masiixu ku neefsaday xertii ka dib markii uu kor u baxay dabadeedna soo noqday, waxay ahayd sida "dhawr dhibcood" ka hor shubashadii weynayd ee Bentakostiga. Bilowga iyo dhammaadkaba waxaa jiray muujin Ruuxa Quduuska ah oo la shubayo. Dhibcaha yar ee ka yimid Masiixa oo ku soo dhacay xertiisa waa alfa-da xilliga Bentakostiga oo ku dhammaada oomega-da

iyo shubashada farriinta ee xertu dunida u gudbinayso. Alfa-da waxaa lagu calaamadeeyaa qurbaanka midhaha ugu horreeya ee shaciirka, waxayna ku dhammaataa qurbaanka midhaha ugu horreeya ee sarreenka. Bilowgii roobka dambe waxaa lagu calaamadeeyey soo dumintii dhismayaashii waaweynaa ee Magaalada New York 9/11. Taasu waxay calaamad u tahay bilowga taariikhda u horseedayna sharciga Axadda. 9/11 waxaa matala qurbaanka midhaha ugu horreeya ee shaciirka, sharciga Axadduna waa qurbaanka midhaha ugu horreeya ee sarreenka.

Khamriilayaasha Efrayim waxaa lagu baraarujiiyey xaqiiqda ah in boqortooyadooda laga qaadi doono oo la siin doono dad midhaha ku habboon dhali doona. Yoo'eel wuxuu soo bandhigayaa caasinimada khamriilayaasha isagoo muujinaya in qurbaanahii "hibka" iyo "cabniinka" laga gooyey guriga Rabbiga, iyo in "khamriga cusubna" laga gooyey afafkooda. "Khamriga cusub" af Cibraani ku yahay casiir hadda la miiray, laakiin "khamriga" ay khamriilayaashu ku cabbaan aayadda shanaad waa casiir khamriiray. Laba nooc oo khamri ah, kuwaas oo matala caqiido, waxaana macnaha guud ee Yoo'eel caqiidadu tahay farriinta roobka dambe. Khamriilayaasha Efrayim waxay cabbayeen casiir khamriiray, waxaana laga "gooyey" casiirka "cusub" ee hadda la miiray. Laba nooc oo khamri ah waxay matalaan laba farriimood oo roobka dambe ah, khamriilayaashana waxaa laga "gooyey" farriinta daahirka ah. Ereyga Cibraaniga ah ee loo tarjumay "laga gooyey" wuxuu ku salaysan yahay dhaqankii hore ee axdiga ee xoolaha la kala goyn jiray dabadeedna dhexda looga dhex socon jiray qaybahaas. In "laga gooyo" waxay ka dhigan tahay in loo diido in ay ahaadaan dadka axdiga Ilaah.

Buugga Yoo'eel wuxuu aqoonsanayaa dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, isagoo ka bilaabaya Milleriyyintii ka dhalatay furitaankii kitaabka Daanyeel sannadkii 1798, kuna dhammaanaya boqol iyo afartan iyo afarta kun oo ka dhalanaya furitaankii kitaabka Daanyeel sannadkii 1989. Bilowgii, daadinta Ruuxa Quduuska ah waxaa lagu metelay muddadii u dhexeysay shirkii xerada Exeter iyo niyad-jabkii Oktoobar 22, 1844. Taariikhdaas waxay dhammaystirtay masaalka tobanka bikradood ee Matayos labaatan iyo shan, kaas oo xaraf ahaan dib loogu soo celiyey taariikhda boqolka iyo afartan iyo afarta kun.

"Masaalka tobanka bikradood ee ku xusan Matayos 25 wuxuu kaloo muujinayaa waayo-aragnimada dadka Adventist-ka ah." Dagaalkii Weynaa, 393.

"Inta badan waxaa laygu tilmaamaa masaalkii tobanka gabdhood ee bikradaha ahaa, shan ka mid ah ay caqli lahaayeen, shanna nacas ahaayeen. Masaalkani wuxuu noqday oo welina noqon doonaa mid ku rumooba xarfihisa ugu dambaysta, waayo wuxuu leeyahay adeegsi gaar ah oo ku saabsan wakhtigan, oo sida farriinta malaa'igta saddexaad, wuu rumoobay oo wuxuu sii ahaan doonaa runta wakhtigan ilaa dhammaadka wakhtiga." Review and Herald, August 19, 1890.

"Waxaa jira adduun ku dhex jiiifa xumaan, khiyaano, iyo marin-habaabin, kuna jira hooska geerida qudheeda,—hurda, hurda. Yaa dareemaya murugada nafta si ay u toosiyaan? Cod noocee ah ayaa gaadhi kara? Maskaxdaydu waxaa loo qaadaa mustaqbalka marka calaamadda la bixin doono, 'Bal eega, Aroosku wuu imanayaa; u baxa inaad la kulantaan Isaga.' Laakiin qaar baa dib u dhigi doona inay helaan saliidda lagu buuxiyo laambadahooda, oo goor dambe ayay ogaan doonaan in dabecadda, taas oo saliiddu matasho, aan la kala wareejin karin.

Saliiddaasu waa xaqnimada Masiixa. Waxay u taagan tahay dabecad, dabecadduna lama kala wareejin karo. Ninna mid kale uguma heli karo. Mid kasta waa inuu naftiisa u helo dabecad laga daahiriyeey wasakh kasta oo dembi ah.” Bible Echo, May 4, 1896.

Kuwa “dareemaya murugada nafta si ay u toosiyaan” “adduun shar ku jiifa?” Yoo’eel ayaa ka jawaabaya su’aasha:

Oo waxay ahaan doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga baryaa uu badbaadi doono; waayo, Buur Siyoon iyo Yerusaaalem waxaa ka jiri doonta samatabbixin, sida Rabbigu u hadlay, iyo kuwa hadhay ee Rabbigu u yeedhi doono. Yoo’eel 2:32.

Waxaynu qodobbadan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Galabtii dambaysay ee maalintii sarakicidda, laba ka mid ah xertii ayaa ku sii jeeday Emma’us, oo ahayd magaalada yar oo siddeed mayl u jirta Yerusaaalem. Xertani meel muuqata kuma ay lahayn hawshii Masiixa, hase ahaatee waxay ahaayeen rumaystayaal daacad ah oo isaga rumaysnaa. Waxay magaalada u yimaadeen inay dhawraan Kormaridda, oo aad bay uga wareersanaayeen dhacdooyinkii dhowaan dhacay. Waxay maqleen warkii subaxda ee ku saabsanaa in jidhkii Masiixa xabaashii laga qaaday, iyo sidoo kale warkii dumarkii malaa’igaha arkay oo Ciise la kulmay. Hadda waxay ku soo noqonayeen guryahoodii si ay uga fikiraan oo u tukadaan. Iyagoo murugaysan ayay socodkoodii fiidkii sii wateen, iyagoo ka sheekaysanaya dhacdooyinkii maxkamadaynta iyo iskutallaabta lagu qodbay. Weligood ka hor sidan oo kale qalbijab buuxa uma ay dareemin. Iyagoo aan rajo lahayn oo aan rumaysad lahayn, waxay ku socdeen hooska iskutallaabta.”

“Waxay safarkoodii wax badan hore ugu sii socon waayeen markii nin qalaad ku soo biiray, hase yeeshee murugadooda iyo niyad-jabkoodu aad bay ugu milmeen oo si dhow uma ay fiirsan isaga. Waxay sii wadeen wada hadalkoodii, iyagoo muujinaya fikradaha qalbiyadooda ku jiray. Waxay ka doodayeen casharradii Masiixu bixiyey, kuwaas oo u ekaa kuwo ay kari la’yihiin inay gartaan. Intay ka hadlayeen dhacdooyinkii dhacay, Ciise wuxuu jeclaa inuu u qalbiqaboojiyo. Wuxuu arkay murugadooda; Wuxuu garanayey fikradaha is-khilaafsan oo jahawareerka leh ee maskaxdooda ku soo celinayey su’aasha ah, Ninkan, oo isu oggolaaday in sidaas loo bahdilo, ma Masiixa baa? Murugadooda lama celin karin, wayna ooyeen. Ciise wuu ogaa in qalbiyadoodu jacayl ugu xidhnayeen Isaga, wuxuuna jeclaa inuu ilmadooda tirtiro oo uu ka buuxiyo farxad iyo rayrayn. Laakiin wuxuu markii hore ku qasbanaa inuu siiyo casharro aysan weligood illoobi doonin.”

“Wuxuu ku yidhi, Hadalladan aad isu sheegaysaan intaad socotaan oo aad murugaysan tihiin, maxay yihiin? Midkoodna, oo magiciisu ahaa Keleobas, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma adiga oo keliya ayaa Yerusaaalem ku ah shisheeye, oo aan ogayn waxyaalihii halkaas ku dhacay maalmahan?” Waxay uga warrameen niyad-jabkii ka haystay Sayidkoodii, ‘kaas oo ahaa nebi ku xoog weyn camal iyo hadalba Ilaah hortiisa iyo dadka oo dhan hortoodaba;’ laakiin ‘wadaaddadii sare iyo taliyayaashayadii,’ ayay yidhaahdeen, ‘waxay u dhiibeen in dhimasho lagu xukumo, oo iskutallaabta ayay ku qodbeen.’ Iyagoo qalbiyadoodu aad uga dhaawacmeen niyad-jabka, bushimahooduna gariirayaan, ayay ku dareen, ‘Waxaannu rajaynaynay inuu isagu yahay kan reer binu Israa’iil soo furan lahaa; oo weliba intaas oo dhan

waxaa dheer in maanta ay tahay maalintii saddexaad tan iyo markii waxyaalahan la sameeyey.”

“Waxa yaab leh in xertii aanay xusuusan erayadii Masiixa, oo aanay garan in uu hore u sii sheegay dhacdooyinkii dhacay! Ma ay garanayn in qaybtii ugu dambaysay ee waxyigiisa ay si la hubo u rumoobi doonto sida qaybtii hore u rumowday, taas oo ah in maalintii saddexaad uu mar kale sara kici doono. Tani waxay ahayd qaybtii ay ahayd inay xusuustaan. Wadaaddadii iyo taliyayaashii se taas ma ay illoobin. Maalintii ‘ka dambaysay maalintii diyaargarowga, wadaaddadii sare iyo Farrisiiintii waxay u yimaadeen Bilaatos iyagoo leh, Sayidow, waxaannu xusuusannaa in khiyaanahaasu intuu weli noolaa uu yidhi, Saddex maalmood dabadeed waan sara kici doonaa.’ Matayos 27:62, 63. Laakiin xertii erayadan ma ay xusuusan.”

Markaasuu ku yidhi, Doqonno yahow, oo qalbiga ka gaabiya inaad rumaysataan wax kasta oo nebiyadu ku hadleen; miyaanay Masiixu ahayn inuu waxyaalahan ku silco, dabadeedna galo ammaantiisa? Xertii waxay la yaabeen bal yaa noqon kara qalaadkan, inuu sidaas ugu dhex galo nafahooda, oo uu ula hadlo si qiiri leh, naxariis leh, oo damqasho leh, iyo si rajo leh. Markii ugu horraysay tan iyo khiyaanadii Masiixa, waxay bilaabeen inay rajo dareemaan. Marar badan ayay si feejigan u eegeen wehelkooda, oo waxay u maleeyeen in hadalladiisu ay yihiin isla hadalladii Masiixu ku hadli lahaa. Yaab baa ka buuxsamay, qalbiyadoodiina waxay bilaabeen inay la garaacmaan filasho farxadeed.

“Isagoo ka bilaabaya Muuse, oo ah Alfa-da taariikhda Kitaabka Quduuska ah, Masiixu wuxuu ugu fasiray Qorniinka oo dhan waxyaalihii isaga qudhiisa ku saabsanaa. Haddii uu markii hore isu muujin lahaa iyaga, qalbiyadoodu way qanci lahaayeen. Buuxnaanta farxaddooda gudaheeda wax kale uma ay gaajoon lahaayeen. Laakiin waxaa daruuri u ahayd inay fahmaan maragga isaga looga marag furay ee ku jira tusaalooyinka iyo waxsii sheegyada Axdigii Hore. Kuwaas ayay ahayd in rumaysadkoodu ku dhisnaado. Masiixu mucjiso uma samayn inuu ku qanciyo iyaga, laakiin shuqulkiisii ugu horreeyey wuxuu ahaa inuu Qorniinka u fasiro. Waxay geeridiisa u arkeen burburkii rajadoodii oo dhan. Haddaba wuxuu nebiyada ka tusay in tani ay ahayd caddaynta ugu xoogga badan ee rumaysadkooda.”

Markuu xertiisii wax barayay, Ciise wuxuu muujiyey muhiimadda Axdigii Hore u leeyahay markhaati ahaan hawshiisa. Masiixiyiin badan oo qirasho leh ayaa hadda iska tuura Axdigii Hore, iyagoo ku doodaya inaanu mar dambe wax faa’iido ah lahayn. Laakiin tani ma aha waxbariddii Masiixa. Si aad ah ayuu u qaddarin jiray, ilaa uu mar yidhi, “Haddaanay Muuse iyo nebiyadii maqlin, laguma qancin doono, xataa haddii mid kuwii dhintay ka soo sara kaco.” Luukos 16:31.

“Waa codka Masiixa kan ka hadlaya awowayaashii iyo nebiyadii, tan iyo wakhtigii Aadan ilaa iyo muuqaalada xidhiitaanka ee wakhtiga. Badbaadiyaha waxaa Axdiga Hore loogu muujiyey si cad sida Axdiga Cusubba loogu muujiyey. Waa iftiinka ka imanaya waayihii nebinnimada ee hore kan nolosha Masiixa iyo waxbaridda Axdiga Cusub ku soo saara caddayn iyo qurux. Mucjisooyinka Masiixu waa caddayn ilaahnimadiisa; laakiin caddayn ka sii xoog badan oo ah inuu yahay Bixiyaha dunida waxaa laga helaa isbarbardhigga waxsii sheegyada Axdiga Hore iyo taariikhda Axdiga Cusub.”

“Iyada oo wax laga soo qaadanayo waxsii sheegidda, Masiixu wuxuu xertiisii siiyey faham sax ah oo ku saabsan waxa uu ahaan lahaa markuu bini-aadannimada qaatay. Rajadoodii ku saabsanayd Masiix la filayay inuu carshigiisa iyo awooddiisa boqornimo la wareego si waafaqsan damacyada dadka waxay ahayd mid marin-habaabin ah. Taasu waxay carqaladayn lahayd garasho sax ah oo ku saabsan hoos u soo degiddiisa ka timid heerka ugu sarreeya ilaa heerka ugu hooseeya ee la gaadhi karo. Masiixu wuxuu doonayay in fikradaha xertiisu ay ahaadaan kuwo daahir ah oo run ah tafaasiil kasta. Waa inay, intii suuragal ah, fahmaan koobka silica ee loo qoondeeyey isaga. Wuxuu tusay in halganka cabsida leh ee ay weli fahmi kari waayeen uu ahaa dhammaystirka axdigii la sameeyey ka hor intaan aasaaska dunida la dhigin. Masiixu waa inuu dhintaa, sida xadgudbe kasta oo sharciga ahi u dhimanayo haddii uu dembiga ku sii socdo. Waxaas oo dhammi waa inay dhacaan, laakiin kuma dhammaan lahaayeen guuldarro, ee waxay ku dhammaan lahaayeen guul ammaansan oo weligeed ah. Ciise wuxuu u sheegay in dadaal kasta la sameeyo si dunida dembiga looga badbaadiyo. Kuwa raaca waa inay u noolaadaan siduu isagu u noolaa, oo u shaqeeyaan siduu isagu u shaqeeyey, iyagoo leh dadaal daran oo joogto ah.”

“Sidaas ayuu Masiixu xertiisii ula hadlay, isagoo maankooda furaya si ay Qorniinka u fahmaan. Xertu way daalsanaayeen, hase yeeshee wada hadalku ma hakan. Erayo nolol iyo xaqiijin leh ayaa ka soo baxay bushimaha Badbaadiyaha. Laakiin weli indhahoodu way xidhnaayeen. Markuu uga warramay baabi’inta Yerusaaalem, waxay magaalada halaagga loo xukumay ku eegeen iyagoo ooyaya. Hase yeeshee weli wax yar bay ka shakiyeen cidda uu ahaa wehelkooda safarka. Ma ay malayn in mawduuca ay ka wada hadlayeen uu dhinacooda ku socday; waayo, Masiixu wuxuu isu tixraacay sidii isagoo qof kale ah. Waxay u haysteen inuu ka mid ahaa kuwii ka soo qaybgalay iidda weyn, oo haddana ku noqonayay gurigiisa. Isagu sida iyaga oo kale ayuu si taxaddar leh ugu socday dhagaxyada qallafsan, mararka qaarkoodna iyaga ayuu la joogsan jiray si ay wax yar u nastaan. Sidaas ayay jidkii buuraha dhex marayay ku sii socdeen, halka Kii goor dhow qaadan lahaa meeshiisa gacanta midig ee Ilaah, oo odhan karayay, ‘Awood kasta ayaa laygu siiyey samada iyo dhulkaba,’ uu dhinacooda ku socday. Matayos 28:18.”

“Intii safarku socday qorraxdu way dhacday, oo ka hor intaanay socotadu gaadhin meeshoodii nasashada, kuwii beeraha ka shaqaynayay way ka tageen hawshoodii. Markii xertiisii ay ku dhowaadeen inay gurigooda galaan, shisheeyihii wuxuu isu muujiyey sidii mid safarkiisa sii wadan doona. Laakiin xertu qalbigooda ayaa isaga u jiidamay. Nafahoodu waxay u gaajaysnaayeen inay wax ka badan ka maqlaan. “Nala joog,” ayay yidhaahdeen. Uma uu ekaan mid aqbalaya martiqaadka, laakiin way ku adkaysteen, iyagoo ku baryaya, “Waa fiid gaadh, maantuna aad bay u sii dhammaanaysaa.” Masiixu wuxuu aqbalay baryadaas oo “wuxuu u galay inuu la joogo iyaga.”

“Haddii xertii ay ku guuldarraysan lahaayeen inay si adkaysi leh ugu celiyaan martiqaadkoodii, ma ayan garteen lahayn in saaxiibkoodii safarka ahaa uu ahaa Rabbiga sara kacay. Masiixu marnaba cidna kuma qasbo wehelnimadiisa. Wuxuu daneeyaa kuwa isaga u baahan. Isagoo faraxsan ayuu geli doonaa guriga ugu liita, oo qalbiga ugu hooseeya farxad gelin doonaa. Laakiin haddii dadku aad uga aan danaynayn inay ka fikiraan Martida samada, ama ay ka baryaan inuu la joogo, wuu sii gudbaa. Sidaas daraaddeed qaar badan ayaa khasaare weyn la

kulma. Masiixa uma gartaan si ka badan sidii xertii u garan wayday intuu jidka kula socday.”

Cuntada fiidkii ee fudud oo ka kooban kibis ayaa dhaqso loo diyaariyaa. Waxaa la hor dhigaa martida, oo kursigiisii ka qaatay madaxa miiska. Haddaba wuxuu gacmihiisa u fidinayaa inuu cuntada barakeeyo. Xertiina yaab bay dib uga boodaan. Saaxiibkood wuxuu gacmihiisa u kala bixinayaa si qumman isla sidii Macallinkood u samayn jiray. Mar kale bay fiiriyaan, oo bal eeg, gacmihiisa waxay ku arkaan raadkii musmaarrada. Labadooduba isla markiiba way qayliyaan, Waa Rabbi Ciise! Wuu ka soo sara kacay kuwii dhintay!

Way kacaan si ay isu hor tuuraan cagihiiisa oo ay u caabudaan, laakiin isagu indhahooda ayuu ka libdhay. Waxay eegaan meeshii uu joogay Midkii jidhkiiisu dhawaan xabaasha yiillay, oo midba midka kale ku yidhaahdaa, “Qalbigeenno sow naguma gubanayn gudahayaga intuu jidka nagula hadlayay, oo intuu Qorniinka noo furayay?”

“Laakiin iyagoo wata warkan weyn oo ay gudbinayaan, ma fadhiisan karaan oo ma wada hadli karaan. Daal iyo gaajo waa ka tageen. Cuntadoodii waxay uga tagaan iyagoo aan dhadhamin, oo farxad buuxda iyagoo leh ayay isla markiiba mar kale ku dhaqaaqaan isla jidkii ay ku yimaadeen, iyagoo ku degdegaya inay warka xerta magaalada ku sugan u gaadhsiiyaan. Meelo ka mid ah jidku ammaan ma aha, hase yeeshee waxay ka gudbaan meelaha dhaadheer, iyagoo ku simbiirixanaya dhagaxyada siman. Ma arkaan, mana oga, in ay hayaan ilaalinta Kan jidka la soo maray. Iyagoo ushii xajka gacanta ku haya, ayay hore u sii riixayaan, iyagoo doonaya inay ka dheereeyaan inta ay ku dhiirraadaan. Raadkoodii way lumiyaan, laakiinse haddana way helaan. Marna ordaya, marna turunturoonaya, ayay hore u sii socdaan, Saaxiibkoodii aan la arki karin ayaana jidka oo dhan si dhow garabkooda uga jooga.”

“Habeenku waa mugdi, laakiinse Qorraxda Xaqnimadu way ku ifaysaa dushooda. Quluubtoodu farxad bay la boodaan. Waxay u muuqdaan inay ku jiraan duniyo cusub. Masiixu waa Badbaadiye nool. Mar dambe Isaga ugama murugoodaan sidii mid dhintay. Masiixu waa sara kacay—marar badan oo isdaba joog ah ayay ku celceliyaan. Tanu waa farriinta ay u sidaan kuwa murugaysan. Waa inay u sheegaan qisada yaabka leh ee socodkii Emmaus. Waa inay sheegaan kii jidka kula biiray. Waxay sidaan farriintii ugu weynayd ee abid dunida la siiyo, farriin bishaaro ah oo rajada qoyska aadanaha ee wakhtigan iyo weligeedba ay ku tiirsan tahay.” *The Desire of Ages*, 795–801.